

Back Bernát beszéde a felsőházban

Szeged földbirtokpolitikájáról és a tanyai lakosság helyzetéről

Gróf Apponyi Károly és gróf Károlyi Gyula felszólalása a telepítési vitában

Budapest, május 6. A felsőház szerdán délelőtt kezdte meg a telepítési javaslat vitáját. Az ülés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az első szónok gróf Apponyi Károly volt, megállapította, hogy a törvényjavaslat széles hullámokat vert fel.

— A javaslat jelen alakjában nem felel meg célkitűzéseinek — mondotta. A ninestelenség és a munkanélküliség megszüntetésének eszközeit nem látom a javaslatban. A földbirtok igazságosabb megosztására irányuló törekvést ezen törvényjavaslat útján megvalósíthatnánk nem látom. A jelszavas pártpolitikát ki kell kapcsolni, bármilyen tetszetős legyen is. Veszedelemnek tartom ígérlet útján étvágyat gerjeszteni, mert ezen az uton megállás nincs.

Gróf Károlyi Gyula

következett ezután:

— Szükséges lett volna — mondotta —, hogy a kormány még a javaslat kidolgozása előtt összeállítsa e szükséges statisztikai adatokat. A jól kezelt nagybirtok több munkaalkalmat szolgáltat, több ember megélhetését biztosítja, mint ugyanilyen terület kisbirtokra felosztva. Nem hallgathatom el, hogy ez a javaslat politikai jelszóként született, végső formájában azonban a politikai jelszó nem játszott benne szerepet. Nem elég termelni, értékesíteni is kell. A munkaalkalmak csökkentése feltétlenül be fog következni bizonyos mértékben a mezőgazdasági kisbirtokok szaporításával. Sokan kifogásolják a törvényjavaslatnak azon fogvatkozását, hogy nem intézkedik a ninestelen munkások ügyében. Ezeknek érdekében először szaporítani kell a munkaalkalmakat. Abban a reményben, hogy a kormány lelkiismeretesen fogja a törvényt végrehajtani, elfogadta a javaslatot.

Somssich László gróf megállapította beszédében, hogy a törvényjavaslat telepítésel alig foglalkozik, valószínűleg azért, mert nagyobb szabású telepítésre alig van lehetőség. A telepítés a birtokpolitikának egyik legköltségesebb módja.

Ezután

begavári Back Bernát,

Szeged felsőházi képviselője, mondott beszédet. Azzal kezdte felszólalását, hogy minden kormánynak kötelessége a népesség elhelyezéséről gondoskodni.

— Nemzeti szempontból — folytatta —, nem szívesen látom a földművelő lakosságnak a városokban való elhelyezkedését. Ezért örömmel üdvözlöm a javaslatnak a kiscgazdák és törpebirtokok megerősítésére szolgáló rendelkezéseit. Sajnos, hogy a javaslat nem oldja meg például a ninestelenek kérdését és nem tartalmaz intézkedést a többtermelés és a földhozam emelése érdekében. A mezőgazdaság megmenetése érdekében hozott óriási nemzeti áldozatok ellenében jogunk van követelni, hogy a földműves nép jobban sáfárkodjék a legnagyobb nemzeti vagyonnal, a földdel és minél többet és minél jobbat termeljen.

Ezután arról beszélt, hogy a javaslat a földművelésügyi miniszternek jogot ad a közületek földbirtokpolitikájának ellenőrzésére. Szeged városának 141 ezer katasztrális holdnyi határában 69 ezer hold saját földje van, amelyből 48 ezer hold bérletbe van adva.

Szeged telepítési politikája nagyon is méltánvós, mert számot vet a bérletkérdéssel. A tanyai lakosság nagyrésze mégsem tud boldogulni az uthálózat hiányossága és

a nagy távolság miatt nem tud piacot találni.

— Az Alföldön, ahol 1 millió 100 ezer lélek él tanyán, csak 697 község van.

A tanyai lakosság egészségi állapotáról szolt ezután. Ha a tanyai család egyik tagja megbetegszik — mondotta —, alig mehet el orvoshoz, mert az orvosért kocsit kell küldeni és megint hazavinni, ami 80—100 kilométert jelent homokos uton.

Az orvosi tanács hiánya miatt a tanyán sok a tuberkulózis, a trachoma, nagy a csecsemőhalandóság.

Ezen csak az uthálózat átfogó egységes kiépítésével lehet segíteni. A másik fontos dolog a közigazgatási központok létesítése. Ez csak ott vihető keresztül, ahol új földhöz jut a gazda, mert ahol minden parcella már ki van adva, ott nincsen helye a telepítésnek, vagy a köz-

MÁJUSI

f ü v a j
juhturó
sajt félek

a legolcsóbb és legjobb minőségben

Központi Tejcsarnok Rt.

fiókjaiban,

Viszonteladókknak árkedvezmény.

ségesítésnek. Mutatta ezt Szeged példája, ahol a központban próbált házhelyeket és telepítést csinálni, ez nem sikerült, mert Szeged környékén már minden föld ki van osztva és minden bérleten van tanya.

— Harmadik elgondolásom volna — folytatta Back Bernát —, a kiscgazdahitelakció. Olyan akcióra gondolok, mint amilyen a kisipari hitelakció.

Ezután rámutatott arra, hogy Szegeden most több aszályos év után óriási gyümölcsstermelés ígérkezik; a gyümölcsstermelést 100—150 méternázására becsülik. Ha azonban védőszereket kérnek, nem kapnak, mert nincs pénzük, nincs hitelük. Egy kis hitelakcióval lehetne segíteni ezeken az embereken: 15, 30, 50 pengős hitelek kellene adni nekik. Végül a javaslatot elfogadta.

Ha még oly izletes és kellemes

jóérzést kelt is, még mindig nem luxus egy csésze FRANCK kávépótlékkal ízesített KNEIPP malátakávé elfogyasztani, mert hiszen hihetetlenül olcsó. Maradjon meg tehát a FRANCK kávépótléknál és KNEIPP malátakávéval, mert egy kis kellemes érzés naponta mindnyájunkra ráfér.

Franck és Kneipp

kávépótlék malátakávé

a takarékoskodóknak előzetet nyújt

A Hangya

tisztességtelen verseny címén

perit indított egy szegedi paprikakereskedő ellen,

aki körlevélben tiltakozott a monopólium-terv ellen

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszéken dr. László Adolf táblabíró érdekes pert tárgyalt. A pert tisztességtelen verseny címén a Hangya indította Szeredai József paprikakereskedő ellen és keresetében arra kérte a törvényszéket, hogy kötelezze a kereskedőt 5000 pengő kártérítés megfizetésére. A per összefüggésben van a paprikamonopólium ügyével.

Szeredai körlevelet bocsájtott ki, amelyben elmondotta, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara a Hangya-féle paprikamonopolizálási ügyben nagyfontosságú memorandumot nyújtott be a földművelési miniszternek és részletesen ismertette a Hangya-terv hátrányait. A memorandum — mondja a körlevél — kifejti, hogyha a paprikát kivonják a szabad kereskedelem köréből, ebből általános érdekeket veszélyeztető súlyos károk származnak. A Hangya a kikészítőktől átvett paprikát kétszeres áron adná tovább a nagykereskedőknek. Tehát az 1.40 pengővel átvett paprikát a nagykereskedelelem 2.80 pengőért kapná a

Hangyától. A kiskereskedő már 3.12 pengőért fizetne, a közönség 3.75 pengőért jutna hozzá a paprikához. A paprikaüzlet ilyen központosítása a gazdák megsegítése helyett azt az impressziót kelti, hogy a Hangyánál ez a vállalkozás rizikó nélküli öncél jellegét fogja magára öltetni. A körlevél azzal végződik, felkéri

Korzó Mozi

Ma utoljára

RENDEKÍVÜLI ELŐADÁSOK! Bemutatásra kerül a

SZERELEM ARNYÉKA

c. film, amely őszinte mindenkire. Magyarul beszélő film. Előadások mindkét napon fél 7 órakor 8 órakor, fél 9 órakor félflaknak

Belvárosi Mozi

Csütörtök, péntek

Szoknyás ördögök

(Rivalda fény 1936) Nagy amerikai filmregény 10 felvonásban
Eőszereplők: Dick Powell, Adolphe Menjou és Glória Stuart.
Muzika: a Warner utóírhételten zenekara

Széchenyi Mozi

Csütörtökön

Moszkvai nász

Strausz csodaszép muzsikájával

Camilla Horn és Petrovics Szeptiszlav